

En ambulans är på väg ut till en plats där någon har blivit sjuk eller varit med om en olycka.

FOTO: LEIF R. JANSSON/SCANPIX

Ambulansen kommer snabbt

Om du eller någon annan är svårt skadad eller mycket sjuk ska du ringa 112.

Du ska alltid ringa 112 när det är en nödsituation och du snabbt behöver hjälp.

En SOS-operatör svarar på nummer 112. Alla samtal börjar med att operatören säger: "SOS 112. Vad har inträffat?"

För att snabbt förstå vilken hjälp som behövs och var hjälpen behövs så måste SOS-operatören få svar på flera frågor.

Han eller hon frågar därför också: Var behövs hjälpen? Vem är du som ringer? Vilket telefonnummer ringer du från?

En SOS-sjuksköterska lyssnar ofta på samtalet och hjälper till med att ställa frågor. Sjuksköterskan bestämmer hur bråttom det är och kan beställa en ambulans samtidigt som hon eller han ställer frågorna.

Därför kan sjuksköterskan lugnt fortsätta att fråga medan ambulansen åker ut till den som är sjuk. Då säger operatören eller sjuksköterskan ibland att "Ambulans är på väg och under tiden vill jag ställa några frågor".

Det är lite olika på olika platser i Sverige om det är en SOS-operatör eller en sjuksköterska som ställer flest frågor.

Det är SOS-sjuksköterskan som bestämmer hur snabbt ambulansen måste vara framme.

Om det är någon som är så sjuk att det är fara för personens liv, så åker en ambulans ut direkt. Ambulansen kör då med blåljus och sirener.

Om det behövs hjälp på en gång, men inte är fara för livet, så kommer ambulansen utan blåljus och sirener. Det kan då ta lite längre tid för ambulansen att komma till den som är sjuk.

Om ambulans behövs, men det inte är bråttom så talar SOS-sjuksköterskan om ungefär hur länge du får vänta på ambulansen. Det kan till exempel vara en person som är sjuk och inte kan sitta upp på väg till sjukhus och därför behöver ambulans.

När ambulansen är på väg till dig så ska du inte ringa några andra samtal. Ambulanspersonalen eller SOS-sjuksköterskan kanske ringer och vill prata med dig.

Det är bra om du tar bort saker som är i vägen för ambulanspersonalen och att du möter ambulansen när den kommer.

Det är också bra att du öppnar dörrar för ambulanspersonalen.

De kanske frågar om vad som har hänt,

hur den sjuka mår, om hon eller han har varit sjuk förut och om personen äter några mediciner.

Det är alltså ungefär samma frågor igen, men det är för att ambulanspersonalen ska veta vilken hjälp den sjuka behöver. De kanske ska börja ge vård redan i ambulansen.

I ambulansen finns mediciner och apparater för att personalen ska kunna behandla skador och sjukdomar på väg till sjukhuset. Det kanske till exempel är någon som har ont i hjärtat som behöver medicin, någon som har ont i en arm som behöver en smärtstillande tablett eller någon som blöder mycket och behöver förband.

De som arbetar i ambulansen när den kommer till den som är sjuk, är sjuksköterskor och undersköterskor som är specialistutbildade i ambulans-sjukvård. I Sverige finns totalt cirka 700 ambulanser.

Ibland är det många som behöver hjälp samtidigt. Då räcker inte ambulanserna i området till alla på en gång.

Genom att ställa många frågor kan SOS-operatörerna och SOS-sjuksköters-

korna förstå vem som behöver hjälp snabbast och kan skicka ambulansen dit.

I Sverige finns ett enda telefonnummer du ska ringa om du behöver akut hjälp. Med ett telefonsamtal kan alla få hjälp av ambulans, brandkår och polis. Numret är 112. Det är samhällets nödnummer och går till SOS Alarm.

Eva Bernhardtson

förband -et - = något som man kan sätta på en skadad del av kroppen eller ett sår som blöder, t ex ett plåster eller ett bandage
inträffa -r -de -t vad har inträffat? = vad har hänt?

LÄS MER OM NÖDNUMMER

- På www.112.se/information och utbildning/sfi finns ett kostnadsfritt material om samhällets nödnummer 112.
- Materialet kan användas i sfi-undervisning eller enskilt.
- Det innehåller bl.a. faktablad, dialoger, bilder och uttalsövningar.